

LR: dom 1997-11-05, mål nr Ö 5978-97

KamR: beslut att ej meddela PT, 1998-02-26, mål nr 8350-1997

D 14/97

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan beträffande auktoriserade revisorn A-son. A-son har varit revisor i anmälares aktiebolag. Anmälan avser bl.a. frågan om A-son förfarit felaktigt genom att inte informera styrelsen om att bolagets VD bedrivit egen verksamhet i strid med sitt anställningsavtal. Till anmälan har fogats VDs anställningsavtal samt ett senare ingånget förlikningsavtal.

Anmälares har anfört bl.a. följande.

Anmälares förvärvade bolaget 1988. I samband därmed anställdes den förre ägaren som VD. Enligt anställningsavtalet fick VD inte under anställningstiden vidta några affärsåtgärder eller delta i någon kommersiell verksamhet för egen räkning utan att först inhämta arbetsgivarens tillstånd. I januari 1995 framkom att VD redan 1992 bildat ett eget aktiebolag (VD-bolaget) i vilket han sedan dess, utan anmälares kännedom, bedrivit konkurrerande verksamhet. Även andra oegentligheter har förekommit. Insatsmaterial har stulits från anmälares bolag och använts i VD-bolaget, order och förfrågningar har förts över till VD-bolaget och hyresintäkter från ett tredje bolag till anmälares bolag har undanhållits av VD. Anställningsavtalet upphörde 1995. Parterna har därefter träffat ett förlikningsavtal. Enligt detta avtal medger VD att han brutit mot bestämmelserna i sitt anställningsavtal och att detta medfört skada för anmälares bolag. A-son, som varit revisor i såväl anmälares bolag som i VD-bolaget, har inte informerat det förstnämnda bolagets styrelse om att VD i strid med sitt anställningsavtal bedrivit annan verksamhet. A-son verkar inte heller ha uppmärksammat några av de övriga missförhållanden som rått i anmälares bolag under den aktuella tiden.

A-son har anfört bl.a. följande.

A-son har varit revisor i anmälares bolag från december 1991 till och med utgången av juni 1996 och i VD-bolaget sedan april 1992. Han har även varit revisor i det i anmälan omnämnda bolag vars hyresinbetalningar påstås ha undanhållits av VD. Vid revisionen av anmälares bolag har han varit medveten om problemet huruvida verksamheten i VD-bolaget skulle kunna anses vara konkurrerande med anmälares verksamhet. Han gjorde emellertid bedömningen att så inte var fallet. Verksamheten i anmälares bolag har bestått i tillverkning av stålvalsar. VD-bolaget har bedrivit handel med industriförnödenheter och utövat fastighetsförvaltning. I detta bolag har inte förekommit någon tillverkning. A-son har också fått en försäkran från VD att verksamheten i VD-bolaget inte konkurrerade med anmälares verksamhet. Han bedömde därför att det inte fanns anledning att rapportera till styrelsen i anmälares bolag att bolagets VD bedrev verksamhet i ett annat bolag. Av samma anledning fann han det inte heller nödvändigt att informera anmälares om att han åtagit sig uppdraget som revisor i VD-bolaget. Att VD skulle ha stulit insatsmaterial och överfört order från anmälares bolag till VD-bolaget är inget som kommit till hans kännedom eller framkommit vid revisionen. Hans revisionsinsatser har inte heller haft som självständigt syfte att förhindra eller uppdaga förskingringar eller andra oegentligheter. För att kunna upptäcka att inte samtliga hyresbetalningar till anmälares bolag intäktsförts hade A-son varit tvungen att företa en matchning av hyresgästens kostnader mot bolagets intäkter. Anledningen till han inte gjort detta var att något hyreskontrakt – såvitt han känt till – inte fanns, att hyresbeloppen tidigare varierat och dessutom varit förhållandevis oväsentliga samt att det rent allmänt inte funnits fog för misstanke om några oegentligheter.

RN gör följande bedömning.

I det till anmälan bifogade anställningsavtalet har under rubriken "Konkurrerande verksamhet" överenskommits följande. "NN får icke under sin anställningstid i bolaget vidta några affärsåtgärder eller deltaga i någon kommersiell verksamhet för egen räkning eller såsom anställd eller rådgivare för annan, om detta enligt bolagets styrelses mening kan inverka negativt på utförandet av NNs arbete som verkställande direktör eller på bolagets verksamhet." I nästa stycke har vidare avtalats att "Medgivande till vidtagande av affärsåtgärd eller deltagande i kommersiell verksamhet skall begäras före det NN vidtager åtgärd i detta hänseende." *I citaten har VD:s namn ersatts med beteckningen NN (RNs anmärkning).*

Enligt det i april 1996 upprättade förlikningsavtalet har, såsom anmälaren gjort gällande, VD medgett att han genom sin sidoverksamhet brutit mot nu nämnda bestämmelser i anställningsavtalet och därigenom tillfogat anmälaren skada.

A-son har haft tillfälle att yttra sig över dessa handlingar.

I det aktuella ärendet har VD under sin anställningstid, utan arbetsgivarens vetskap, startat en egen verksamhet. Detta strider mot anställningsavtalet som förbjuder varje affärsåtgärd för egen räkning utan medgivande. Avtalet reglerar även lön och andra centrala anställningsvillkor. Uppgifter som A-son rimligtvis måste ha haft tillgång till vid det löpande revisionsarbetet. RN förutsätter därför att anställningsavtalet varit tillgängligt för A-son. Något annat har heller inte gjorts gällande. RN anser sig även generellt kunna utgå från att det i de flesta fall träffas någon form av överenskommelse mellan arbetsgivaren och VD om vad den senare får bedriva för eventuell övrig verksamhet. RN finner därför att A-son när han fick kännedom om att VD startat en sidoverksamhet borde ha förvissat sig om att verksamheten var förenlig med VD-skapet i anmälarens bolag och i annat fall rapportera VD:s agerande till detta bolags styrelse. A-son har förklarat att han bedömt att verksamheten i VD-bolaget inte konkurrerade med anmälarens verksamhet. Han har även uppgett att han tillfrågat VD och att denne då försäkrat att det inte förelåg någon konkurrenssituation. RN anser att A-sons kontrollåtgärder i nu nämnt avseende inte har varit tillräckliga. Han borde också ha företagit en kontroll med styrelsen i anmälarens bolag. Detta har han uppenbarligen underlåtit.

RN finner vidare att A-son, med hänsyn till att VD haft ett eget bolag och att detta bolag verkat inom samma bransch som anmälarens bolag, borde ha informerat styrelsen i anmälarens bolag om sin avsikt att åta sig uppdraget som revisor även i VD-bolaget. A-son har inte gjort detta. Vad beträffar A-sons förklaring till att han inte närmare granskat intäktsföringen av hyresinbetalningar till anmälarens bolag menar RN att frånvaron av hyreskontrakt kombinerat med den omständigheten att hyran varierat från tid till annan snarare borde ha föranlett honom att företa en fördjupad granskning.

RN anser att A-son på ett allvarligt sätt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Lena Abjörner, Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Fredrik Bengtsson, föredragande.